

Θεώρημα Rolle

Θεώρημα μέσης τιμής

ΘΕΩΡΗΜΑ ROLLE

ΘΕΩΡΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ ΔΙΑΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άσκηση 1

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x+1, & x \leq 1 \\ ax^2 + bx - 1, & x > 1 \end{cases}$. Να βρείτε τις τιμές των $a, b \in \mathbb{R}$ για τις οποίες

εφαρμόζεται το Θ. Rolle στο διάστημα $[0, 2]$ και έπειτα να βρείτε το $x_0 \in (0, 2)$ που επαληθεύει το θεώρημα.

$$\text{Απ: } a = -2, b = 5, x_0 = \frac{5}{4}$$

Άσκηση 2

Θεωρούμε συνάρτηση f , παραγωγίσιμη σε ένα διάστημα Δ . Να αποδείξετε ότι:

- i) μεταξύ δύο ριζών της f στο Δ , υπάρχει μία τουλάχιστον ρίζα της f'
- ii) μεταξύ δύο διαδοχικών ριζών της f' στο Δ , υπάρχει μία το πολύ ρίζα της f .

Άσκηση 3

Θεωρούμε συνάρτηση f , άρτια και παραγωγίσιμη σε ένα διάστημα Δ . Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένας τουλάχιστον $\xi \in \Delta$ τέτοιος, ώστε $f'(\xi) = 0$.

Άσκηση 4

Δίνεται συνάρτηση f , συνεχής στο $[1, 2]$ και παραγωγίσιμη στο $(1, 2)$, με $f(2) - f(1) = 1$ n 2 . Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένας τουλάχιστον $\xi \in (1, 2)$, τέτοιος, ώστε $f'(\xi) = \frac{2\xi^2 - 3\xi + 1}{\xi}$.

Άσκηση 5

Έστω f συνεχής στο $[0, 1]$ και παραγωγίσιμη στο $(0, 1)$, με $f(0) = 0$ και $f(1) = 2$. Να αποδείξετε ότι η

εξίσωση $f'(x) = -\frac{2x}{x^2+1} \cdot f(x)$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(0, 1)$.

Άσκηση 6

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση f , συνεχής στο $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$\alpha f(\alpha) = \beta f(\beta)$ για κάποιους θετικούς αριθμούς α, β με $\alpha < \beta$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_0 \in (\alpha, \beta)$, τέτοιος, ώστε $x_0 \cdot f'(x_0) \cdot \ln x_0 + f_0(x) = 0$.

Άσκηση 7

Έστω f συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) , με $\alpha > 0$. Θεωρούμε ακόμα ότι ισχύει η σχέση $\alpha f(\beta) - \beta f(\alpha) = 0$. Να αποδείξετε ότι:

- i) υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_0 \in (\alpha, \beta)$, τέτοιος, ώστε $f'(x_0) = \frac{f(x_0)}{x_0}$.
- ii) η εφαπτόμενη της C_f στο σημείο $A(x_0, f(x_0))$ διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

Άσκηση 8

Δίνεται συνάρτηση f , δυο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , με $f(-1) = f(1) = 1$ και $f(0) = 0$. Να

αποδείξετε ότι υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_0 \in (-1, 1)$, τέτοιος, ώστε η εφαπτόμενη της καμπύλης

της f' στο σημείο $A(x_0, f'(x_0))$ να είναι παράλληλη, ή να συμπίπτει με την ευθεία

$(\varepsilon): y = 2x - 3$.

Άσκηση 9

Έστω συνάρτηση f , δυο φορές παραγωγίσιμη στο $[1, 2]$, με $f(2) = 2f(1)$ και $f''(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (1, 2)$. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = x \cdot f'(x)$ έχει μοναδική ρίζα στο διάστημα $(1, 2)$.

Άσκηση 10

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, δύο φορές παραγωγίσιμη, για την οποία ισχύουν οι σχέσεις $f(0) = f(2) = 2$ και $f(1) = 3$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένας τουλάχιστον $\xi \in (0, 2)$, τέτοιο, ώστε $f''(\xi) = 4 - 6\xi$.

Άσκηση 11

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη για την οποία ισχύουν οι σχέσεις $f(0) = e = e^6$ και $f(e) = e^{-3}$. Να αποδείξετε ότι:

- i) υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_1 \in (0, 3)$ τέτοιο, ώστε $f'(x_1) = -3f(x_1)$
- ii) υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_2 \in (0, 3)$ τέτοιο, ώστε $f'(x_2) = -2x_2 \cdot f(x_2)$.

Άσκηση 12

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει ότι η γραφική της παράσταση τέμνει την ευθεία $y = 2014$, σε δύο σημεία με τετμημένες $0, 2\pi$. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f'(x) = \sin x \cdot f(x)$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα.

Άσκηση 13

Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $e^x + x^2 = \alpha - \beta x$, με $\beta \in \mathbb{R}$, έχει το πολύ δυο πραγματικές ρίζες.

Άσκηση 14

Έστω f μια παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} συνάρτηση, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από την

αρχή των αξόνων. Εάν ο αριθμός $z = \frac{f(1)+i}{f(2)+i}$ είναι φανταστικός, να αποδείξετε ότι:

- i) η γραφική της παράσταση τέμνει τον άξονα των τετμημένων σε ένα τουλάχιστον σημείο, του οποίου η τετμημένη ανήκει στο διάστημα $(1, 2)$
- ii) υπάρχει ένας τουλάχιστον $\xi \in (0, 2)$, ώστε η εφαπτομένη της γραφικής της παράστασης στο σημείο $A(\xi, f(\xi))$ να είναι παράλληλη, ή να συμπίπτει με την ευθεία $y = 2014$.

Άσκηση 15

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln x}{x-1}$. Να αποδείξετε ότι:

- i) ισχύουν οι υποθέσεις του Θ.Μ.Τ για την f στο διάστημα $[e, e^2]$
- ii) υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (e, e^2)$ τέτοιο ώστε $f'(x_0) < 0$ και στη συνέχεια να δείξετε ότι

$$f(x_0) > \frac{1}{x_0}.$$

Άσκηση 16

- i) Έστω συνάρτηση f , συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) , με $f(x) > 0$ για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\alpha, \beta)$, τέτοιο, ώστε

$$f'(\xi) = \ln\left(\frac{f(\beta)}{f(\alpha)}\right) \cdot \frac{f(\xi)}{\beta - \alpha}.$$

- ii) Έστω συνάρτηση f , συνεχής στο $[a, \beta]$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) .

Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\alpha, \beta)$, τέτοιο, ώστε

$$e^{f(\beta)} + \alpha \cdot f'(\xi) \cdot e^{f(\xi)} = e^{f(\alpha)} + \beta \cdot f'(\xi) \cdot e^{f(\xi)}.$$

Άσκηση 17

- i) Έστω συνάρτηση $f: [1,3] \rightarrow \mathbb{R}$, συνεχής και γνησίως φθίνουσα. Εάν η f είναι παραγωγίσιμη στο $(1,3)$ και έχει σύνολο τιμών το $[0,2]$, να δείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1,3)$, τέτοιοι, ώστε $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = -2$.
- ii) Έστω συνάρτηση $f: [0,5] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής, παραγωγίσιμη στο $(0,5)$ για την οποία ισχύει $f(5) = f(0) + 1$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in (0,5)$, τέτοιοι, ώστε $2f'(x_1) + 3f'(x_2) = 1$.

Άσκηση 18

Δίνεται συνάρτηση f , συνεχής στο $[0,3]$, παραγωγίσιμη στο $(0,3)$, με $f(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (0,3)$, τέτοιο, ώστε $f(\xi) = (3 - \xi) \cdot f'(\xi)$.

Άσκηση 19

Έστω f συνεχής στο $[2,3]$, παραγωγίσιμη στο $(2,3)$ με $9f(2) = f(3)$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (2,3)$, με $f'(\xi) = \frac{2f(\xi)}{\xi}$.

Άσκηση 20

Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο $[0,2]$ τέτοια ώστε $0 < f(x) < 1$ για κάθε $x \in [0,2]$ και $f'(x) \neq 2$ για κάθε $x \in [0,2]$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικό $\xi \in (0,2)$ ώστε $f(\xi) = 2\xi$.

Άσκηση 21

Δίνεται συνάρτηση f συνεχής στο $[1,5]$ και παραγωγίσιμη στο $(1,5)$ με $5f(1) = f(5) + 2$. Δείξτε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1,5)$, με $\xi_1 \neq \xi_2$ τέτοια, ώστε $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = \frac{4}{5}$.

Άσκηση 22

Έστω f συνεχής στο $[1,6]$, f παραγωγίσιμη στο $(1,6)$, $f(1) \neq f(6)$.

Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1,6)$, τέτοια, ώστε $f'(\xi_1) + 4f'(\xi_2) = 0$.

Άσκηση 23

Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύουν οι σχέσεις $f(-5) = -2$ και $f(1) = 4$.

Να αποδείξετε ότι:

i) υπάρχει $x_0 \in (-5,1)$, ώστε $f(x_0) = 1$.

ii) υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (-5,1)$, διαφορετικά μεταξύ τους, ώστε:

$$\frac{1}{f'(\xi_1)} + \frac{1}{f'(\xi_2)} = 2$$

Άσκηση 24

Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) και $0 \notin [\alpha, \beta]$. Να

αποδειχθεί ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο, ώστε: $\frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta^2 - \alpha^2} = \frac{f'(x_0)}{2x_0}$.